

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43
1260 Købehavn K

København 27. januar, 2014

Ref.-nr. 13/032795-01

Høringssvar til lov om ændring af universitetsloven m.fl. i forbindelse med talent

Danske Studerendes Fællesråd har læst de udsendte lovforslaget med interesse og har en række kommentarer og bemærkning:

Overordnede kommentarer

DSF mener, at det til enhver tid må være en politisk ambition at sikre og udvikle uddannelser på indtil højeste internationale niveau for alle studerende på de videregående uddannelser. På en række uddannelser oplever vi i dag store kvalitetsproblemer i form af bl.a. alt for lidt kontakt med vores undervisere, pladsproblemer og manglende pædagogisk opkvalificering. Derfor bør det absolutte hovedfokus fra såvel politisk som ledelsesmæssig side være på at løse disse generelle problemer. DSF anerkender samtidig, at en ny og mere mangfoldig studenterbefolkning kræver bedre muligheder for, at studerende kan udvikle sig og specialisere sig i forskellige retninger og udvikle forskellige typer af talenter. Vi spiller til enhver tid konstruktivt ind i udviklingen af vores uddannelser, så der er rum for, at alle studerende udfordres og udvikler deres talenter fuldt ud ved f.eks. at skabe øgede muligheder for specialisering, selvstændig tilrettelæggelse og vejledning og ved at støtte op om mulighederne for at dygtiggøre sig via ekstracurriculære aktiviteter.

Det er for os væsentlig, at talentudvikling sker i og omkring de ordinære uddannelser som et supplement, der øger kvaliteten af uddannelserne og de faglige studiemiljøer, og det må aldrig ske på økonomisk og faglig bekostning af de ordinære uddannelser. Vi er derfor stærkt bekymrede for, at man ved dette lovforslag understøtter oprettelsen af talentforløb, hvor 'særligt talentfulde' studerende optages på særlige uddannelsesforløb, som de øvrige studerende er afskåret fra at deltage i. Vi er bekymrede for, at tiltagene risikerer at medføre, at uddannelsesinstitutionerne i højere grad vil prioritere en lille gruppe studerende på bekostning af de mange både hvad angår økonomi og underviserressourcer. Dette risikerer at medføre en opdeling af de studerende i et a- og et b-hold og samtidig et kvalitetsfald i den generelle uddannelseskvalitet til skade for både studerende og resten af samfundet.

Ud over konsekvenserne for den generelle uddannelseskvalitet, er vi stærkt bekymrede for de konsekvenser, som forslaget kan få for studerendes adgang til arbejdsmarkedet efter endt uddannelse. Vi oplever i øjeblikket, at en ordinær uddannelse i stadigt stigende grad

er utilstrækkelig til at få et arbejde, og at der i stedet kræves store mængder studierelevant erhvervsarbejde, gratis praktik og lignende for at få adgang til arbejdsmarkedet. De øgede muligheder for særlige forløb og særlige udmærkelser for nogle studerende vil forstærke denne tendens til, at en ordinær uddannelse er utilstrækkeligt til at få et arbejde. Dette anser vi for at være stærkt bekymrende.

Ud over disse overordnede kommentarer, har vi følgende kommentarer til de konkrete forslag:

Udmærkelse på eksamensbeviset:

DSF mener, at der aldrig må være tvivl om, at en gennemført videregående uddannelse er fuldt ud kvalificerende til, at en studerende kan varetage et job på det niveau og indenfor det område, som vedkommende har uddannet sig til. Som anført ovenfor ser vi allerede nu en uheldig tendens til, at der ofte kræves langt mere end en almindelig uddannelse for at få adgang til arbejdsmarkedet. Vi er stærkt bekymrede for, at forslaget om at institutionerne får mulighed for at give 'de dygtigste og mest motiverede studerende' udmærkelsesgrader på eksamensbeviset så disse studerende i højere grad kan differentiere sig fra de øvrige studerende, risikerer at føre til en opdeling af dimittender i a- og b-dimittender'. Dette vil føre til en devaluering af et ordinært eksamensbevis og gøre det endnu sværere for studerende, der har gået på en ordinær uddannelse at få et arbejde. Af lovbemærkningerne fremgår det desuden, at udmærkelsesgraderne kan bruges i forbindelse med særlige talentforløb, og vi er i forlængelse heraf stærkt bekymrede for, at forslaget vil forstærke og institutionalisere egentlig talentforløb, der delvist adskiller studerende fra de ordinære uddannelser. Vi mener desuden, at der indenfor de eksisterende lovmæssige rammer er tilstrækkelige muligheder for at beskrive dimitterende studerendes kompetencer ved hjælp af f.eks. diploma supplements, udtalelser, prisopgaver osv.. På denne baggrund opfordrer vi til, at forslaget trækkes tilbage.

Anerkendelse af ekstracurriculære aktiviteter på eksamensbeviset

DSF anser ekstracurriculære aktiviteter for at være væsentlige for talentudviklingen på de videregående uddannelser, og støtter i udgangspunktet op omkring initiativer, der forbedrer rammerne for, at studerende kan engagere sig i faglige aktiviteter udenfor selve undervisningen. Vi vurderer dog, at dette forslag ikke vil forbedre rammerne for ekstracurriculære aktiviteter, men er tværtimod bekymrede for, at forslaget kan få samme uheldige konsekvenser som forslaget om bedre muligheder for udmærkelsesgrader. Vi opfordrer til, at man i stedet understøtter ekstracurriculære aktiviteter ved bl.a. at fokusere på at skabe stærke faglige og sociale miljøer omkring uddannelserne og ved at sikre, at rammerne omkring undervisernes arbejdstid understøtter, at der er faglige ressourcer til at støtte op om ekstracurriculære aktiviteter. Institutionerne bør desuden understøtte aktiviteterne ved at stille fysiske og økonomiske rammer til rådighed, samt ved at yde administrativ og rådgivningsmæssig bistand via f.eks. væksthuse, innovatorier, åbne laboratorier, biblioteker, osv., hvor alle studerende har adgang.

Desuden opfordrer vi til, at man genovervejer den nyligt vedtagne fremdriftsreform, som i væsentlig grad forringer rammerne for ekstracurriculære aktiviteter ved at afskære studerendefra muligheden for at planlægge at bruge ekstra tid på f.eks. innovations- og entreprenørprojekter. At have mulighed for at bruge ekstra tid på faglige relevante

ekstracurriculære aktiviteter er afgørende både for kvaliteten og udbyttet af de ekstracurriculære aktiviteter og for, om hvorvidt studerende i det hele taget begiver sig ud i aktiviteterne. I denne sammenhæng opfordrer vi til, at man, såfremt forslaget vedtages, anerkender ekstracurriculære aktiviteter på eksamensbeviserne, uafhængigt af om den studerende har brugt mere end normeret tid på sin uddannelse eller ej. Bliver det kun aktiviteter gennemført af studerende, der tager deres uddannelse på normeret tid, risikerer forslaget at medføre en skævvridning i hvilke studerende, der får mulighed for ekstracurriculære aktiviteter. Desuden virker den studerendes studietid i sig selv som et ganske usagligt kriterium for anerkendelse, der intet siger om kvaliteten af eventuelle ekstracurriculære aktiviteter og uddannelsen i det hele taget.

Ekstra ECTS-point

Som anført ovenfor oplever vi i dag store kvalitetsproblemer i vores uddannelser, og det er vores vurdering, at dette forslag risikerer at øge disse problemer. For det første anser vi det for at være bekymrende, at de ekstra fag, som universiteterne kan tilbyde 'særligt talentfulde' studerende, ikke følges af ekstra finansiering, men skal finansieres af institutionernes øvrige aktiviteter. Dette medfører en betydelig risiko for, at institutionerne økonomisk nedprioriterer de ordinære uddannelser til fordel for at udbyde attraktive talentforløb. I modsætning til, at bl.a. uddannelsesministeren tidligere har fremstillet tiltagene som en mulighed for at alle studerende kan tage ekstra sommerkurser, er det i lovbemærkningerne tydeligt fastsat, at muligheden for at tage ekstra point gælder for studerende, som af institutionen udvælges til at kunne tage særlige talentspor. Forslaget vil hermed i meget høj grad medvirke til en opdeling af studerende i a og b-hold.

For det andet oplever vi i dag, at den undervisningsmængde og studieaktivitet, der følger med en fuld ECTS-ramme, er lav og i mange tilfælde ikke indebærer uddannelsesaktiviteter, der svarer til et reelt fuldtidsstudium. Vi er bekymrede for, at muligheden for at udbyde ekstra point på særlige talentspor vil føre til, at 'værdien' af ECTS-pointene vil blive devalueret yderligere, da institutionerne kan få en interesse i at sikre, at en mindre andel af de studerende har tid til at tage ekstra point inden for normeret tid. Forslaget risikerer desuden at føre til uhensigtsmæssig konkurrence mellem institutionerne om at tiltrække 'særligt talentfulde' studerende, som kan skabe et pres for, at der løbende bruges flere ressourcer på talentudviklingen. I forlængelse af dette opfordrer vi til, at uddannelsesinstitutionerne, i tilfælde af at forslaget vedtages, forpligtes til detaljeret at redegøre for mængden af ekstra uddannelsesaktivitet som en del af talentudvikling samt for de økonomiske og administrative ressourcer, som de anvender til dette.

DSF anerkender, at det for nogle studerende i nogle situationer kan give mening at tage ekstra ECTS-point som en del af deres uddannelse. For at undgå en yderligere devaluering af ECTS-pointenes værdi er det dog afgørende, at eventuelle nye point følges op af både fuld finansiering, ekstra SU og ekstra studietid, og at alle studerende har mulighed for at tage ekstra point. DSF kan derfor ikke bakke op om forslaget i sin nuværende form og opfordrer til, at det trækkes tilbage.

Tidlig studiestart for elever i ungdomsuddannelserne

DSF støtter op om enhver intention om at understøtte og kvalificere elever fra ungdomsuddannelsers valg af videregående uddannelse via f.eks. studiepraktik. Vi

forholder os dog skeptiske overfor dette forslag, idet at intentionen synes at være at understøtte at elever og studerende kommer hurtigere igennem uddannelsessystemet ved at 'tyvstarte', snarere end at understøtte det faglige niveau på ungdomsuddannelserne og i de videregående uddannelser. Tværtimod virker det fagligt uhensigtsmæssigt at lade elever "tyvstarte" på uddannelser, som de trods dygtighed på ungdomsuddannelsen ikke nødvendigvis har hverken de faglige forudsætninger eller den helt afgørende sociale tilknytning til. Finansieringsmodellen for disse aktiviteter virker desuden skævvridende, idet at mange studerende flytter til en anden del af landet når de starter på en videregående uddannelse, end hvor de tog deres ungdomsuddannelse. Hermed vil nogle videregående uddannelsesinstitutioner ikke få dækket deres omkostninger til afholdte undervisningsaktiviteter, mens andre vil modtage penge fra undervisningsaktiviteter, som de ikke har afholdt.

Med venlig hilsen

Danske Studerendes Fællesråd (DSF)

Rasmus Markussen, næstformand og uddannelsespolitisk ordfører